

מחודדים

ת"ר ושננתם שיהיו זברי תורה מחודדים בפ"ך (קידושין 5).

מערכת: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
הגה"ח ר' פינחס רוזנבוים זצ"ל
נלב"ע כ"ד ניסן תשע"ז

גליון
253

גליון זה הוקדש

לעילוי נשמת הבה"ח אברהם בנימין בינוש כץ ז"ל בן יבלחט"א הגה"ח ר' ישראל אריה הי"ו
נלב"ע י"ב אב תשס"ו הונצח ע"י אחיו שיחיו
ת.נ.צ.ב.ה.

כתובות דף מ"ה . יום שב"ק מברכים פרשת כ"ג אב תשפ"ב

דף מ"ה - ע"א

לרבי יוחנן - טעמו של רבי שמעון אינו משום דאשתני גופה אשתני קרבן, שא"כ יהיו חייבים בקרבן כדינם כעת, משוח פר ונשיא שער, אלא טעמו הוא שסובר שצריך ידיעה וחטא באותו גוף (אבל אם שעת החטא מחייבו קרבן הדיוט, ושעת הדין מחייבו קרבן נשיא לא שייך שיביא קרבן), ולכן עמדה בדין משבגרה דינה בסקילה לכו"ע, ותיקן רבי יוחנן לזה ששנה הברייתא דשילא שיש לשנות שחייבת סקילה. ואף שנאמר 'והוציאו את הנערה' - מיתור 'את הנערה' (שלא נאמר 'והוציאוה') דורשים: הנערה שהייתה כבר בשעת הזנות, ואע"פ שעכשיו היא בוגרת.

דף מ"ה - ע"ב

הוציא עליה בעלה שם רע משבגרה - אינו לוקה ואינו משלם מאה סלע, שעקימת שפתיו גרמו לו עונשו, ובאותו שעה היא בוגרת, אבל מעשה האשה גרמו לה עונשה שזינתה ובאותו שעה הייתה נערה ולכן נסקלת. 'והוצאת את האיש ההוא... אל שערך' - שער העיר שעבד שם עבודה זרה, שלמדים מ'שעריך' האמור בעשיית העבירה.

עיר שרובה עכו"ם - סוקלים העובד עבודה זרה על פתח בית הדין, מיתור 'שעריך', שהיה יכול לכתוב 'שער'. נערה המאורסה שאין לה פתח בית אביה - נסקלת על פתח שער העיר. ובעיר שרובה עכו"ם - נסקלת על פתח בית הדין, שלמדים מ'שעריך' האמור בעבודה זרה.

כתובות דף מ"ו . יום א' פרשת ראה

כ"ד אב תשפ"ב

דף מ"ו - ע"א

הוציא בעלה עליה שם רע, אם יש עדים שזינתה תחתיו - נסקלת. זינתה קודם אירוסין - יש לה כתובה מנה, לסוברים שכנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה.

נמצא ששקר הוציא עליה - לוקה, ונותן לאב מאה סלע. לחכמים בין בעל בין לא בעל,

לרבי אליעזר בן יעקב רק אם בעלה כדרכה (ושונה משאר ביאות שבתורה שאין חילוק בהם בין כדרכה לשלא כדרכה), שנאמר 'ובא אליה', 'ואקרב אליה', 'לא מצאתי לבתך בתולים', 'ואלה בתולי בתי', 'ופרשו השמלה', ולחכמים הכל מתפרש לביורר בעדים.

לרבי יהודה גם לרבי אליעזר בן יעקב אם לא בעל

באו עדים לאחר שנשאת והעידו שזינתה בעודה ארוסה - נסקלת על פתח בית אביה, כאמור בפרשת מוציא שם רע (שמדובר לאחר נישואין) 'והוציאו את הנערה אל פתח בית אביה', והוא כדי לומר: ראו גידולים שגדלתם. באו עדים קודם שנשאת שזינתה לאחר אירוסיה - נסקלת על פתח שער העיר ההיא.

ארוסה שזינתה בעודה נערה ועמדה בדין לאחר שבגרה:

לברייתא דתני שילא - תידון בחנק, אשתני דינה אשתני קטלא, כלומר, כיון שהשתנה גופה בין חטא להעמדה בדין, ואילו זינתה כעת היא בחנק, משתנה עונש מיתתה. מאידך לענין מוציא שם רע שנינו - הוציא עליה שם רע אחר שבגרה, שזינתה תחתיו בעודה נערה ארוסה, דינה בסקילה.

וביאר רבא - מוציא שם רע חידוש הוא שאין אומרים אשתני דינה אשתני קטלא, שהרי אילו זינתה אחר כניסה לחופה דינה בחנק, ואע"כ אם עמדה בדין אחר כניסתה לחופה על זנות שבשעת אירוסין [שכך הוא בכל מוציא שם רע] לא אשתני קטלא ודינה בסקילה, ולכן גם אם אשתני גופה לא אשתני קטלא. ופרך רב הונא בד"ר יהושע - חידוש מוציא שם רע הוא רק שאף שמשתנה דינה מארוסה לנשואה לא אשתני קטלא, אבל לא באם אשתני גופה.

לרב נחמן בר יצחק - אין הבדל בין מוציא שם רע לסתם נערה ארובה שזינתה, והברייתא דתני שילא והברייתא לענין מוציא שם רע נחלקו אם כמו שבאם אשתני דינה אשתני קטלא, וכפי שנחלקו התנאים לענין חטאו עד שלא נתמנו להיות נשיא ומשוח מלחמה, ואח"כ נתמנו - לחכמים חיוב קרבנן כהדיוט, כשבה ושעירה, ולא כנשיא המביא שער, ומשוח המביא פר, שאף שהשתנה גופם לא השתנה קרבנם, ולרבי שמעון אם נודע להם עד שלא נתמנו חייבים כהדיוטות, שהידיעה והחטא היה באותו גוף, אבל נודע להם משנתמנו פטורים מקרבן, שאם אשתני גופם אשתני קרבנם, וכמו כן עמדה בדין משבגרה - לרבי שמעון דינה בחנק, ולחכמים דינה בסקילה.

אמנם אינו משלם מאה סלע אבל לוקה, לרב פפא - מדאורייתא משום לא תלך רכיל, לרב נחמן בר יצחק - מכות מרדות דרבנן.

האומר 'חצי ערכי עלי' - נותן חצי ערכו הקצוב בפרשה לפי שניו, לרב יוסי ב"ר יהודה נותן ערך שלם, גזירה אטו ערך חציו, שהאומר 'ערך חצי עלי' חייב ערך שלם שהרי העריך אבר שהנשמה תלויה בו.

'וענשו אותו' - מאה כסף. 'ויסרו אותו' - מלקות, שלמדים מ'ויסרו' האמור בבן סורה ומורה, ומה 'ויסרו' של בן סורה כתוב 'בן', אף ויסרו שכאן יש עמו 'בן', ולומדים 'בן' של מוציא שם רע מ'והיה אם בן הכות הרשע' והיינו מלקות.

אזהרה למוציא שם רע: לרב אלעזר - 'לא תלך רכיל, לרבי נתן' - 'ונשמרת מכל דבר רע', אבל לא תלך רכיל הוא אזהרה לבית דין שלא יהא רך לזה וקשה לזה, ורבי אלעזר מפרש הפסוק 'ונשמרת' - שלא יהרהר ביום ויבא לידי טומאה בלילה.

לא אמר לעדים בואו והעידוני אלא העידו מאליהם והוזמו - אינו לוקה ואינו נותן מאה סלע. לרבי יהודה אינו חייב עד שישכור העדים, שדורש 'ושם לה עלילות דברים' לאמור בריבית 'לא תשימון עליו נשך' והיינו ממון.

כיון שמקורו של רבי יהודה הוא מריבית הסתפקו מה הדין - א. שכרם בקרקע. ב. שכרם בפחות משוה פרוטה. ג. שכר שניהם בפרוטה. וכן הסתפקו מה הדין בנשאה וגירשה, ואחר שחזר ונשאה הוציא שם רע על נשואין הראשונים. אבל הוציא שם רע על נשואי אחיו פשטו שפטור, שנאמר 'את בתי נתתי לאיש הזה' - ולא ליבם.

דף מ"ו - ע"ב

משנה. האב זכאי לקבל קידושי בתו הקטנה - שנאמר 'את בתי נתתי לאיש הזה', וכיון שהוא מקבלם כסף הקידושין שייך לו. וכן בביתו נערה - שנאמר 'ויצאה חנם אין כסף', הכפילות באה ללמד אין כסף לאדון זה כשיוצאה ממנו, אבל יש כסף לאדון אחר כשיוצאה מרשותו והיינו האב, ואף שכשהיא יוצאת בסימנים מרשות אדון היא יוצאת מרשותו לגמרי, וכשהיא יוצאת מרשות אב בשעת קידושין היא עדיין ברשותו לירושא ולמעשה ידיה עד שמוסר לה לחופה, מ"מ לענין הפרת נדרים יוצאת מרשותו שאינו מפר לבד בלי הבעל. ולומדים מקידושי כסף שהוא הבעלים למוסרה על כרחא לקידושי שטר וביאה, שהוקשו הוויות להדדי.

האב זכאי בביתו: במציאתה, ובמעשה ידיה, ובהפרת נדרה, ומקבל את גיטה, אך אינו אוכל פירות מנכסיה בחייה, ורק אם מתה הוא יורשה. יתר עליו הבעל: שמלבד כל הזכויות הנ"ל גם אוכל פירות בחייה, וחייב במזונותיה ובפרקונה ובקבורתה, לרבי יהודה אפילו עני לא יפחות משני חלילים ומקוננת להספידה.

כתובות דף מ"ז. יום ב' פרשת ראה

כ"ה אב תשפ"ב

דף מ"ז - ע"א

האב זכאי במציאת בתו בין קטנה בין נערה - משום איבה, שכיון שחייב במזונותיה אם תהא מציאתה לעצמה לא ירצה לזונה.

מעשה ידי בת קטנה לאביה - כשם שיכול למוכרה. ושל נערה לאביה - שנאמר 'וכי ימכור איש את בתו לאמה' - מקיש בת לאמה, מה אמה מעשה ידיה לרבה אף בת מעשה ידיה לאביה.

האב זכאי בהפרת נדרי בתו נערה - שנאמר 'בנעוריה בית אביה'.

האב זכאי לקבל גט בתו נערה כשם שזכאי לקבל קידושיה - שנאמר 'ויצאה והייתה' הוקשה יציאה להויה.

נכסי בתו שנפלו לה מאבי אמה - לחכמים אין לאביה זכות בהם, שדווקא לבעל תקנו זכות אכילת פירות בנכסי אשתו, תמורת פדיונה, אך לאב לא הוצרכו לתקן שבין כך יפדה אותה, לרבי יוסי ברבי יהודה גם לאב תקנו פירותיה תחת פדיונה, שאם לא כן יאמר: יש לה כס מלא מעות, תפדה עצמה.

כתובה ותוספת כתובה שהבעל מוסיף לה על עיקר כתובה של מנה מאתיים - לתנא קמא נתארמלה או נתגרשה בין מן האירוסין ובין מן הנישואין גובה הכל, לרבי אלעזר בן עזריה - מן הנישואין גובה את הכל, מן האירוסין בתולה גובה מאתיים ואלמנה מנה, שלא כתב לה תוספת כתובה אלא על מנת לכונסה.

דף מ"ז - ע"ב

נדוניה שאב פסק לבתו שתכניס לבעלה, וכתבם לה בשעת אירוסין, ומתה לפני הנישואין - לת"ק לא זכה הבעל, לרבי נתן זכה. להוי אמינא - נחלקו במחלוקת ת"ק וראב"ע לענין תוספת שכתב הוא לה, למסקנא - אפילו לראב"ע שלא כתב הבעל אלא על מנת לכונסה, סבר רבי נתן שהאב פסק משום החתונה והיינו משעת אירוסין.

חוב מזונות האשה המוטל על בעלה - יש תנאים הסוברים שהוא מדאורייתא, ונחלקו בפירוש הפסוק 'שארה כסותה ועונתה', כסותה - כמשמעו, שארה ועונתה - י"א שארה אלו מזונות, ועונתה זו עונה האמורה בתורה (כמו שכתוב 'אם תענה את בנותי'), לרבי אלעזר - שארה זו עונה (כמו שכתוב 'איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה'), עונתה אלו מזונות (כמו שכתוב 'ויענך וירעיבך'). ויש תנא הסובר שחוב מזונות תקנת חכמים הוא תחת מעשה ידיה, ויכולה לומר איני ניזונת ואיני עושה.

'שארה כסותה ועונתה' - לרבי אליעזר בן יעקב, הכל הולך על כסות, לפי שארה תן כסותה - שלא יתן לזקנה בגדים רחבים של ילדה, ולא לילדה של זקנה. ולפי העונה כסותה - שלא יתן חדשים שהם חמים בימות החמה ולא שחקים בימות הגשמים. לרבי יוסף - שארה זו קירוב בשר, שהאומר אי אפשר אלא אני בבגדי והיא בבגדה יוציא ויתן כתובה.

תקנו קבורתה תחת הנדוניה שהכניסה לו הכתובה בשטר כתובתה.

תקנו פדיונה תחת זכות אכילת פירותיה, ואין אומרים שלא יאכל פירותיה אלא יניחם עבור פדיונה - שמא לא יספיק עבור פדיונה.

תקנו מזונות תחת מעשה ידיה - ששניהם מצויים, ותקנו מצוי תחת מצוי, ותקנו פדיונה תחת פירותיה - ששניהם אינם מצויים.

לזכות החתן אלטער בנימין ביינוש בן רחל לרגל
שמחת יום נישואי עב"ג הכלה תחי'

דף מ"ח - ע"א

רבי יהודה אמר שאפילו עני שבישראל לא יפחות משני חלילים ומקוננת לאשתו שמתה, ולת"ק אין צריך, והמחלוקת באופן שדרך בנות משפחתו בכך ולא משפחתה, לת"ק מה שעולה עמו ואינה יורדת עמו היינו בחייה ולא אחר מותה, ולרבי יהודה גם במותה, והלכה כרבי יהודה.

מי שנשתטה - בית דין יורדים לנכסיו וזנים ומפרנסים את אשתו ובניו ובנותיו, וקונים בשמים לאשתו, ופוסקים צדקה מנכסיו, ולגירסת רש"י לרב חסדא אין פוסקים צדקה.

מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות, כיון שיצא מדעת ולא ציוה לפרנס לכן אשתו שחייב לפרנס בית דין יורדים לנכסיו לפרנס אותה, אבל לא יורדים עבור פרנסת בניו ובנותיו. לגירסה שלפנינו: לרב חסדא אין קונים בשמים לאשתו, וכל שכן שאין פוסקים צדקה מנכסיו, לרב יוסף קונים לה בשמים, שאינו רוצה שתתנוול, אך אין פוסקים צדקה.

מי שהלך למדינת הים ומתה אשתו - קוברים אותה לפי כבוד משפחתה, ולסוברים שעולה עמו ואינה יורדת עמו גם לאחר מיתתה - גם לפי כבוד משפחתה.

האומר על עצמו: אם מת לא תקברוהו מנכסיו אלא מן הצדקה - אין שומעים לו, שלא כל הימנו שיעשיר את בניו ויפיל עצמו על הציבור. אבל את אשתו אין קוברים מנכסיו, שכיון שמת בחייה הרי היא גובה כתובתה, וקבורתה מוטלת על יורשי כתובתה.

דף מ"ח - ע"ב

משנה . לעולם הבת ברשות האב, וזכאי בכל זכויות האב בבתו עד שתכנס לחופה, ואם היא מאורסת לכהן אינה אוכלת בתרומה, ושלא כמשנה ראשונה הסוברת כשהגיע זמן י"ב חודש שנותנים לבתולה אוכלת בתרומה.

מסר האב לשלוחי הבעל או שמסרו שלוחי האב לשלוחי הבעל - הרי היא ברשות הבעל, שנאמר 'לזנות בית אביה', פרט למסר האב לשלוחי הבעל, ששוב אינה בבית אביה ודינה כנשואה, אבל הלך האב עם שלוחי הבעל או שהלכו שלוחי האב עם שלוחי הבעל - הרי היא ברשות האב.

משעת מסירה לבעל או לשלוחים דינה כנשואה, ואם זינתה הרי זו בחנק, ולשאר דברים:

לרב - מסירתה כנישואין לכל דבר, חוץ מלעניין תרומה, שהטעם שאין ארוסה אוכלת הוא שמא ימצא בה מום, ועדיין החשש קיים,

לרב אסי ורבי יוחנן ורבי חנינא - אף לתרומה, שהטעם שארוסה אינה אוכלת הוא משום שמא תשקה לאחיה ולאחיותיה, ואחר שנמסרה אינם אצלה.

לשמואל - היא כנשואה רק לענין שיעור הנדונה שפסק לה אביה, שמחל לו האב משמסרה לו, אבל

לתרומה ולהפרת נדריה שלא בשותפות ולמציאתה אין דינה כנשואה.

לריש לקיש - לענין שאם נתארמלה או נתגרשה כתובתה מאחר היא מנה. והביאו ברייתא כשיטת שמואל.

מסרה לבעל ובדרך נכנסו לחצר ללון סתם ולא פירשו לשם נישואין - לחצר שלו הוי לשם נישואין, לחצר שלה אינה לנישואין.

כתובות דף מ"ט . יום ד' פרשת ראה

כ"ז אב תשפ"ב

דף מ"ט - ע"א

מסרה האב לבעלה ונתארמלה או נתגרשה אינה חוזרת לרשות אביה, מיתור 'ונדר אלמנה וגרושה כל אשר אסרה על נפשה יקום' - כיון שיצאה שעה אחת מרשות אב שוב אינו יכול להפיר.

משנה. האב אינו חייב במזונות בנו ובתו בחייו, ולענין מצוה: לרבי מאיר - מצוה לזון בנותיו, וכל שכן בניו שעוסקים בתורה. לרבי יהודה - מצוה לזון בניו, וכל שכן בנותיו משום זילותא. לרבי יוחנן בן ברוקא - אין מצוה.

רק לאחר מיתתו חייב לזון בנותיו מנכסיו בתנאי כתובה, וכפי שדרש רבי אלעזר בן עזריה: כשם שתנאי כתובת בני דכרין אין הבנים יורשים אלא לאחר שמת אביהם, כן תנאי כתובה שהבנות יזונו היינו לאחר מיתתו.

דף מ"ט - ע"ב

רבי אילעא אמר שבאושא התקינו שיהא אדם זן את בניו ואת בנותיו כשהם קטנים עד שיביאו שתי שערות, ולהלכה דווקא אם הוא עשיר כופים אותו כשם שכופים אותו על שאר צדקות, אך אם אינו עשיר רק מכריזים עליו שהוא רע מן העורבים שזנים בניהם (אחר שגדלים ומשחירים, אך בעודם קטנים הם לבנים ואביהם ואמם שונאים אותם, ועליהם נאמר 'לבני עורב אשר יקראו'), אך אין כופים אותו.

רבי אילעא אמר שבאושא התקינו: הכותב כל נכסיו לבניו הוא ואשתו ניזונים מהם, לא מן הדין אלא מתקנת חכמים, אבל משאר מקבלי מתנה אין גובים. ולהלכה גם מבנו אין מוציאים.

מי שמת והניח אלמנה ובת שירשה נכסיו - אלמנתו ניזונת מנכסיו. וגם אחר שנישאת הבת, ואף שבעל בנכסיו אשתו דינו כלוקח ואין מוציאים למזון האשה מנכסים משועבדים - משום הפסד אלמנה עשו אותו כיוורש. ואף אם מתה הבת וירשה בעלה ניזונת האלמנה מהנכסים.

כתובות דף נ'. יום ה' פרשת ראה

כ"ח אב תשפ"ב

דף נ' - ע"א

באושא התקינו שהמבזבז מנכסיו לעניים אל יבזבז יותר מחומש, שמא יצטרך לבריות, ומקור לכך: 'עשר אעשרנו לך', ומכך שלא נאמר 'עשר אעשר' למדים שמעשר שני כראשון, ויחד הוא חומש (ולא שיפריש המעשר השני ממה שנשאר אחר מעשר ראשון שזהו פחות מחומש).

באושא התקינו שבן המסרב ללמוד יגלגל עמו בנחת ובדברים רכים עד שיהא בן שתים עשרה, ואח"כ יורד עימו לחייו לרדותו ברצועה ומניעת לחם, ומה שאמר רב שפחות מבן שש לא ילמד, ומבן שש ילעיטוהו כשור

בתורה - א. ילעיטוהו אך לא ירד עמו לחייו. ב. למקרא יורד עמו לחייו מבין שש, למשניות מבין י"ב, וכדברי אב"י שזמן התחלת לימוד מקרא מבין שש ומשנה מבין עשר.

בן הנכנס לשנת י"ג ובת הנכנסת לשנת י"ב - צריכים להתענות ביום הכיפורים מעת לעת, וחינוך לשעות - שנתיים קודם לכן.

כל המכניס בנו ללמוד תורה פחות מבין שש רץ אחריו להחיותו ואינו משיגו - שמסוכן הוא למות מרוב חולשה, ואמנם חביריו רצים אחריו להיות פקחים בתורה כמותו ואינם מגיעים, וי"א שאם הוא בריא יכניסנו ללמוד.

באושא התקינו שאשה שמכרה קרן נכסי מלוג בחיי בעלה ומתה - הבעל מוציא מיד הלקוחות, שעשוהו חכמים כלוקח הראשון בנכסיה.

רב יצחק בר יוסף חזר ארבעים פעמים מרה דשמעתא דאושא הוא רבי יוסי בר חנינא, עד שהיה דומה לו כאילו מונח בכיסו.

אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת - י"א זה הזן בניו ובנותיו כשהם קטנים, וי"א זה המגדל יתום ויתומה בתוך ביתו ומשיאם.

הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד - י"א זה הלומד תורה ומלמדה, וי"א זה הכותב תורה נביאים וכתובים ומשאילם לאחרים.

ז'ראה בנים לבניך שלום על ישראל - כיון שבנים לבניך אינם באים לידי חליצה ויבום, וי"א שלא יבואו למחלוקות מי קרוב וקודם לנחלה.

דף נ' - ע"ב

שתי התקנות בתנאי כתובה שבנים שיש לו ממנה יורשים הנדוניה שהיא הכניסה ושמו בכתובתה, ותקנת מזונות הבנות - שוות, ולכן לרב המנונא מה הזכרים אינם גובים נדונית אמם אלא מן הקרקע אף הבנות נזונות רק מקרקע, ולרב יצחק בר יוסף בעליה התקינו שיהיו בנות נזונות אף מן המטלטלים, והביאה הגמרא מכמה אמוראים שלא רצו לגבות ממטלטלים, ואפילו ממידת רחמנות שמא יראו התלמידים ויקבעו הלכה לדורות, ורב נחמן צוה אף להחזיר מה שכבר גבו כדין טעה בדבר משנה.

תמרים מחוברים הקרובים לקציצתם אך עדיין צריכים לדקל - דינם כקרקע, וגובים מהם מזונות הבנות, אבל אם אינם צריכים לדקל כמטלטלים הם, שכל העומד להיגזז כגזוז דמי.

יתומה פוסקים לה נדוניה מנכסי אביה, ולשמואל אומדים דעת האב, ולפי גילוי דעת וותרנות נותנים.

כתובות דף נ"א. יום ו' פרשת ראה כ"ט אב תשפ"ב

דף נ"א - ע"א

רבא הורה להעלות מזונות יתרים ממטלטלים ליתום שתזון אחותו עמה, אף שיתומה נזונת רק מקרקע, מכל מקום אילו רצה שפחה לשמשו היו נותנים לו, והיו נותנים לה מזונות ממטלטליו, כל שכן זו שהיא אחותו וגם תשמשנו.

מוציאים מן היתומים למזון האלמנה והבנות, לרבי בין מקרקע ובין ממטלטלים, לרבי שמעון בין אלעזר מקרקע מוציאים למזונות ולנדוניית הבת, ואם הנכסים מועטים שאין בהם כדי לזון הבנים והבנות עד שיבגרו הבנות יזונו והבנים ישאלו על הפתחים, ואין מוציאים למזונות הבנות ממטלטלים, ואף שבכל מקום הלכה כרבי מחבירו, בזה הלכה כרבי שמעון בן אלעזר שגובים מקרקע ולא ממטלטלים בין כתובה בין מזונות בין פרנסה.

משנה. לא כתב לה כתובה - בתולה גובה מאתים ואלמנה

מנה, מפני שהוא תנאי בית דין.

הפוחת לכתולה ממאתיים ולא למנה ממנה הרי זו בעילת זנות, לרבי יהודה יכולה היא למחול ולכתוב לו שובר שכבר התקבלה ואפילו לא נתקבלה.

כתב לה שדה שוה מנה תחת מאתים זוז של כתובה ולא כתב שמשעבד כל נכסיו - גובה גם משאר נכסים, שהוא תנאי בית דין, לרבי יהודה גובה אף ממשועבדים, שסובר אחריות טעות סופר הוא וכאילו נכתב בשטר, לרבי מאיר רק מבני חורין, שסובר אחריות לאו טעות סופר.

מצא שטר חוב שכתוב בו שהלווה שעבד נכסיו למלווה - לא יחזיר השטר למלווה אפילו אם הלווה מודה שעדיין חייב לו, שחוששים שמא כבר פרעו, ונפל השטר מן הלווה, ומודה שחייב כדי שהמלווה יגבה מלקוחות שלו ויחלקו ביניהם, לחכמים (רבי יהודה) גם אם אין כתוב בו אחריות לא יחזיר שאחריות טעות סופר הוא.

דף נ"א - ע"ב

חמשה גובים רק מנכסים בני חורין ולא מנכסים משועבדים, לפי שאין דמיהן קצובים: הלוקח קרקע גזולה, והוציא הנגזל ממנו הקרקע והפירות והשבח, כשחוזר וגובה מן הגזולן גובה הקרן ממשועבדים, ופירות ושבח מנכסי בני חורין. המקבל עליו לזון את בן או בת אשתו. לרבי מאיר, שטר וכתובה שאין בהם אחריות.

לא כתב לה אם תשתבאי אפרקינך ואותבינך לי לאנתי ובכהנת אהדרינך למדינתך - חייב, שהוא תנאי בית דין.

נשבת חייב לפדותה, ואינו רשאי לומר הרי גיטה וכתובתה תפדה את עצמה, שנתחייב בפדיונה משנשבת. חלתה - חייב לרפואתה, אך יכול לומר הרי גיטה וכתובתה תרפא את עצמה.

אשת ישראל שנאנסה - לשמואל, אם יש עדים שצווחה מתחילה עד סוף מותרת לבעלה, ואם לא - אסורה לבעלה, שמא היה תחילתה באונס וסופה ברצון, ורק בשבויה הקילו שמוותרת לבעלה ישראל. **לרבא**, אף שידוע שתחילתה באונס וסופה ברצון, ואפילו אומרת הניחו לו - מותרת, שיצר התלבש בה ובכלל האונס הוא, וכן תניא בברייתא.

ז'היא לא נתפשה - 'והיא' מיעוט הוא, י"א למעט תחילתה באונס וסופה כרצון, שאף שלא נתפסה בסוף מותרת, וי"א למעט אשת כהן, שאף שנתפסה אסורה, ולרבי ישמעאל למעט קידושי טעות, שאפילו שבנה מורכב על כתיפה ממאנת והולכת לה, ומותרת לו שפנויה בעלמא היא.

נשים שליסטים גונבים מתחת בעליהם - מותרות לבעליהם, לפי שאנוסה היא, ואפילו אם מספקות להם לחם ומזון ומושיטות להם החיצים, שמחמת יראה עושות כן, אבל אם הניחום ללכת לבעליהם והלכו מעצמם לגנבים - אסורות.

שביות עבור המלך - אם המלך גדול שיודעת שלא ישאנה הרי היא אנוסה, אבל נשבו עבור מלך כבן נצר שלכד עיירות ומלך עליהם ונעשה ראש ליסטים - אסורה, שסברה שישאנה, אבל בסתם ליסטים אנוסה היא שאינה רוצה להינשא לו.

המרכז להפצת סיכומי הדף היומי 'מחודדים' שולחת בזאת ברכת מזל טוב נאמנה להרה"ג החסיד ר' אברהם אלימלך בריזל שליט"א לרגל שמחת נישואי בנו החתן כמר אלטער בנימין ביינוש הי"ו יהי רצון שיעלה הזיווג יפה ולבניין עדי עד לתפארת המשפחות החשובות